

Gabriela Slaninová
Zážitková pedagogika a její místo ve škole
(posudek vedoucího práce)

Autorka během zpracování výstupního textu ze studia oboru udělala skutečně velký pokrok, zejm. v oblasti „rozumění“ metodologii pedagogiky.

Nicméně: Pominuli-li některá další problémová místa práce, pak se jako k podnětu pro rozpravu při obhajobě práce vrátím k tématu, resp. tématům, která byla předmětem debat již v průběhu sepisování práce. Jde o pojetí zážitkové pedagogiky jako klíčového jevu, jímž se autorka zabývá. Vezměme to takto: G. Slaninová se přidává k pojetí zážitkovosti v edukaci, které neakcentuje ani tak specifiku zážitku, jako spíše to, že zážitek v edukačním aktu vůbec je přítomen. Vím, že se opírá o Vážanského, ba i o I. Jirásku, nicméně přesto mám s tímto pojetím stále problém... (ač mne s I. J. pojí přátelský vztah...). Zážitek je přítomen de facto v každém edukačním aktu, při němž je žák přítomen tělem i duchem. Přistoupíme-li však na široké pojetí zážitkovosti, pak je nutno zkoumat nejen „edukaci na bázi hry“, nýbrž edukaci na jakékoliv bázi, tedy de facto výchovu vůbec. To už však zastánci širokého pojetí zážitkovosti nečiní (neboť to ani není možné) a obracejí se tedy k zážitkovosti filtrované nejčastěji skrze „outdoory“ (v tomto případě nic proti - ve hře je často i fyzická námaha, která specificky prožitek prohlubuje a navozuje i prožitek psychický), ale též - a činí tak i do jisté míry G.S. - k zážitkovosti filtrované de facto tím, co můžeme obecně nazvat „aktivizujícími metodami“. Tady pak vidím ale dva problémy (a opět: byla o nich řeč již v diskusích na práci):

Jeden spočívá v tom, že ne všechny aktivizující metody - např. i autorkou uváděné simulační hry - mají jako klíčový definiční rys „prožitek“. Jistě s ním počítají, ale některé akcentují především uplatnění racionality, technicistního řešení problémů atd. Bylo by tedy zřejmě vhodnější hovořit o „zkušenostním“ než o zážitkovém učení. Metoda sama o sobě jako indikátor zážitkovosti (viz použitý dotazník) má použití jen relativní...

Druhý spočívá v tom, že při takto širokém pojetí zážitkovosti nemohly být závěry výzkumu de facto jiné: V dotazníku mohl nalézt prostor pro potvrzení toho, že „dělá zážitkově“, de facto každý učitel, který pracuje aktivními metodami. A to, i když autorka výslovně jmenuje příklady metod a dbá na jejich jistou specifiku - např. masky /ale ani ty koneckonců nemusí být významně zážitkové.../ nebo hry v rolích. Uvádí ale také „nové situace“, což se v mysli učitele může reprezentovat klidně i jako situace, kdy dětem předloží nový matematický příklad...

Magisterská práce G. Slaninové podle mého úsudku splnila svůj základní „edukačně - prověřkový“ účel. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji předběžně klasifikaci velmi dobře.

V Brandýse nad Labem, 28.3.2008

Josef Valenta